

An Algorithm for Clustering of Insurance Products and Users in a Collaborative Filtering-Based Insurance Recommender System and evaluating its Performance Based on the Insurance Recommendation

Marzieh Amini Shirkoohi¹, Mohammadreza Yamaghani^{2*}

1. MSc Student, Computer Science, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Computer Science, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.
(Corresponding Author) O_yamaghani@iau.ac.ir

Abstract

Introduction: There are many improvements in insurance industries in these decades. So Many people refer to public and private insurance companies to get insurance services. They usually face to some challenges and issues for selecting the best and suitable insurance because of various type of insurance and lack of enough information of insurance service. Choosing the proper insurance service always related to people personal and social features

Method: Prediction of customer's insurance selection according to people personal and social property especially their financial condition play vital role. On one hand Prediction of insurance type can help people who want to utilize insurance service. On the other hand this prediction can facilitate process of insurance for Insurers too. There are multiple important mechanisms and factors like customers clustering, analyze each class feature, detection of popular insurance in each class and using Collaborative filtering technique to offer best insurance that can influence on process of decision and selection the suitable insurance.

Results: The total precision value of the proposed method is 89.98% for joint insurances of similar users. Also, the total value of the F-measure of the proposed method for joint insurances between similar customers is 87.13%.

Discussion: Customer behavior can be predicted by available data of people's personal and social features and type of insurance that they are chosen and rate of their satisfactions. K-means clustering algorithm and recommender systems Techniques like Collaborative filtering are two significant mechanisms to implement prediction of customer's behaviors.

Keywords: Recommender systems, collaborative filtering, k-means clustering, insurance.

انجمن علمی تجارت الکترونیکی ایران

سامانه‌های پردازشی و ارتباطی چندرسانه‌ای هوشمند

Intelligent Multimedia Processing and Communication Systems (IMPCS)

واحد ریاضیات
واحد رایانش

ارائه یک الگوریتم برای گروه‌بندی انواع محصولات بیمه و کاربران در سیستم توصیه‌گر بیمه با خوشه‌بندی مبتنی بر فیلتر مشارکتی ارزیابی عملکرد آن براساس توصیه بیمه

دوره چهارم، پاییز ۱۴۰۲
شماره سوم، صص: ۱۳-۲۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۰۴

مرضیه امینی شیرکوهی^۱، محمدرضا یمقانی^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد، کامپیوتر، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران. Marzieh.amini@iau.ac.ir
۲. استادیار، کامپیوتر، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران. (نویسنده مسئول) O_yamaghani@iau.ac.ir

چکیده: با پیشرفت‌هایی که در صنعت بیمه صورت گرفته‌است، افراد زیادی برای دریافت خدمات بیمه‌ای به شرکت‌های دولتی و خصوصی بیمه مراجعه می‌کنند. پیش‌بینی اینکه مشتریان چه نوع بیمه‌ای مناسب آن‌ها است و با توجه به شرایط فردی و اجتماعی به‌خصوص سطح درآمد کدام بیمه را ممکن است انتخاب کنند امری حیاتی است. در صنعت بیمه می‌توان با پیش‌بینی نوع بیمه انتخابی برای هر مشتری کار را برای افرادی که قصد خرید بیمه دارند و همچنین بیمه‌گزاران تا حد زیادی آسان کرد. خوشه‌بندی مشتریان، تحلیل ویژگی‌های هر خوشه و دریافت اینکه در هر خوشه کدام بیمه‌ها پرطرفدار هستند سپس استفاده از تکنیک فیلترینگ مشارکتی برای ارائه توصیه خرید بیمه به مشتریان، می‌تواند در روند تصمیم‌گیری و خرید خدمات بیمه‌ای مؤثر باشد. با استفاده از داده‌های موجود در مورد ویژگی‌های فردی و اجتماعی افراد و نوع بیمه‌هایی که انتخاب می‌کنند به همراه میزان رضایت آن‌ها از خدمات صنعت بیمه می‌توان به پیش‌بینی رفتار مشتری پرداخت و این امر با استفاده از الگوریتم خوشه‌بندی k-means و استفاده از تکنیک‌های سیستم‌های توصیه‌گر مانند فیلترینگ مشارکتی تا حد زیادی میسر می‌شود.

واژه‌های کلیدی: سیستم‌های توصیه‌گر، فیلترینگ مشارکتی، خوشه‌بندی k-means، بیمه.

۱. مقدمه

سیستم‌های توصیه‌گر به‌عنوان نمونه‌ای از سیستم‌های پشتیبانی تصمیم شناخته‌می‌شوند که در دهه ۹۰ میلادی به‌عنوان یک شاخه مستقل پا به عرصه پژوهش و پژوهش گشودند. از این سیستم‌ها به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های رویارویی با مسئله سربار اطلاعات در تجارت الکترونیک یاد می‌شود [۱]. از یک سو کسب و کارهای فعال در زمینه تجارت الکترونیک به منظور جذب مشتری بیشتری در بازار پرقابلیت، نیازمند این سیستم‌ها هستند و از سوی دیگر مشتری نیازمند یاری‌رسانی در خیل عظیم و رو به‌رشد کالاها و اطلاعات مربوط به آن‌ها است تا بتواند از میان گزینه‌های پیش‌روی بی‌شمار، مناسب‌ترین آن‌ها را برگزیند [۲]. سیستم‌های توصیه‌گر با تحلیل و بررسی داده‌های متعلق به کاربران، یک‌سری آیت‌های خاص را مبنی بر علایق به‌کاربران پیشنهاد می‌کنند. هدف از آنالیز داده‌های مربوط به کاربران، استخراج الگوهای هر کاربر به منظور پیش‌بینی آیت‌ها می‌باشد. یکی از مهمترین روش‌ها در سیستم‌های توصیه‌گر، روش فیلترینگ مشارکتی است. [3]

امروزه وب‌سایت‌های تجاری و غیرتجاری زیادی در اینترنت وجود دارند که حجم فزاینده‌ای از محصولات متنوع را ارائه می‌دهند. سیستم‌های توصیه‌کننده (RS¹) به‌دلیل ظهور تجارت الکترونیک، گستره وسیع و سریع رو به‌رشد انتخاب‌ها برای مشتریان، تنوع ترجیحات بین، عدم آگاهی دقیق از نیازهایشان و فقدان اصطلاحات کلید واژه برای بیان و استفاده از موتورهای جستجو برای پاسخگویی به این خواسته‌ها به‌بخشی اجتناب‌ناپذیر از وب جهانی تبدیل شده‌اند. الگوریتم‌های توصیه‌گر سودمندی یک آیت‌ها را برای کاربر هدف پیش‌بینی می‌کنند و با استفاده از رتبه‌بندی‌های گذشته خود برای موارد موجود در سیستم، بهترین مورد را برای ترجیحات کاربر پیشنهاد می‌کنند [۳].

گسترش بسیار زیاد سامانه‌های الکترونیکی انواع بیمه و تنوع محصولات بیمه‌ای موجود در فروشگاه‌ها نیز موجب شده‌است و مشتریان فروشگاه‌های الکترونیکی بیمه با مشکل سربار اطلاعاتی روبرو شوند. یافتن کالای مورد نظر به‌صورت برخط که با معیارهای کاربر مطابقت داشته‌باشد نیاز به وقت و جستجوی زیادی دارد و در موارد زیادی هم ممکن است کاربر نتواند بیمه مورد نیاز را مطابق علایق خود پیدا کند. از این رو یک راهنمایی و درواقع پیشنهاد مفید مطابق با علایق، وی را از سردرگمی و اتلاف وقت بیهوده بازمی‌دارد.

با پیشرفت‌های تکنولوژی و امکان ذخیره‌سازی حجم عظیم اطلاعات، استفاده از داده‌کاوی به‌عنوان فرایند کشف الگوهای گوناگون در داده‌ها در حال افزایش است و به‌یک موضوع مهم در حوزه‌های مختلف از جمله صنعت بیمه تبدیل شده‌است. [4]

اخیراً با استفاده از علم داده‌کاوی و به‌کار بستن قوانین موجود در این علم، می‌توان مدل‌هایی روی داده‌ها ایجاد کرد که و اطلاعات نهفته در درون داده‌ها را برای ما آشکار سازد. کاربرد داده‌کاوی در علوم مختلف

به‌صورت روزافزونی پیشرفت می‌کند، اخیراً شاهد گسترش کاربردهای داده‌کاوی در زمینه شبکه اینترنت و وب هستیم [5]. این کاربردها قادرند جنبه‌های مختلفی از وب را پوشش دهند و اطلاعات ضمنی موجود در وب‌ها را استخراج کنند. این اطلاعات می‌تواند به‌طریقه استفاده از وب‌ها را برای به‌منظور رسیدن به مقصود خود آشکار سازند. سیستم توصیه‌گر محصول در تجارت الکترونیکی یکی از واسطه‌هایی است که می‌تواند به‌منظور افزایش قابلیت کاربرپسندی فروشگاه‌های الکترونیکی استفاده شود. همچنین سیستم توصیه‌گر محصول می‌تواند با نظارت بر تاریخچه رفتار خرید مشتریان، اولویت‌ها و نیازهای مشتریان را پیش‌بینی کند و محصولاتی که با نیازهای مشتریان ارتباط نزدیکی دارد به‌عنوان توصیه خرید به مشتریان پیشنهاد کند. کاربر نیز می‌تواند با اتکا به این توصیه‌ها محصولاتی که با اولویت‌هایش در ارتباط هستند، شناخته و تصمیم به خرید بگیرد. از این رو سیستم توصیه‌گر می‌تواند به شناسایی اقلام مناسب برای نیازها و اولویت‌های خود کمک کند و در حل مشکل سربار بیش از حد اطلاعات و رشد فروش در تجارت الکترونیک کمک کند [6].

مشتریان فروشگاه‌های الکترونیکی بدون داشتن راهنما در دستیابی به اطلاعات و محصول مورد نظرشان به‌صورت برخط، دچار سردرگمی خواهند شد. لذا مشتاق هستند تا از یک کارشناس و یا فردی با تجربه راهنمایی بگیرند. در این حال استفاده از سیستم توصیه‌گر محصول، که با توجه به اولویت، محصولات مرتبط را توصیه کند، ضروری است.

سیستم‌های توصیه‌گر محصول مبتنی بر فیلتر مشارکتی، بر اساس تاریخچه خرید و ارتباط کاربران و نظر سایر کاربران، کاربران هدف را پیش‌بینی کرده و محصولات مرتبط این علایق را به کاربران ارائه می‌دهد. از جمله مشکلات این دسته از سیستم‌های توصیه‌گر می‌توان به عدم اطلاعات کافی در مورد کاربران جدید، عدم توجه به تغییر نیاز کاربران با گذشت زمان، عدم دقت کافی در ارائه توصیه و غیره اشاره کرد. به‌منظور غلبه بر مشکلات موجود در سیستم‌های توصیه‌گر مبتنی بر محتوا و فیلتر مشارکتی، سیستم‌های توصیه‌گر ترکیبی ارائه شده‌است که از مزایای روش‌های پیشین استفاده کرده و توصیه‌گرهای انعطاف‌پذیری با سطح کاربر پسندی بالا ارائه کرده‌است [7]. در این پژوهش نیز یک سیستم توصیه‌گر ترکیبی ارائه شده‌است که از ترکیب خوشه‌بندی محصولات و روش فیلتر مشارکتی استفاده کرده‌است. نوآوری اصلی این پژوهش یافتن محصولات مورد علاقه کاربران، یافتن کاربران مشابه و ارائه محصولات و یا نمونه‌های مشابه به کاربران است. با توجه به این که محصولات مورد علاقه یک کاربر، محصولاتی با بیشترین نمره و رتبه‌بندی است، پس ارائه محصولات به کاربران مشابه می‌تواند مفید و با دقت بالا باشد که سطح کاربر پسندی سیستم توصیه‌گر را افزایش می‌دهد.

۲. سیستم توصیه‌گر محصول

سیستم توصیه‌گر محصول در تجارت الکترونیکی یکی از واسطه‌هایی است که به‌منظور افزایش قابلیت کاربرپسندی فروشگاه‌های الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین سیستم توصیه‌گر می‌تواند با نظارت بر

توسعه‌یافته انجام داده‌اند. در این پژوهش سیستم توصیه‌گری پیشنهاد شده‌است که روی یک سخت‌افزار با قابلیت برنامه‌ریزی مجدد برای تست روی تراشه برای برنامه‌های فیلترینگ مشارکتی توسعه‌یافته کم انرژی پیاده‌سازی می‌شود [9]. Panda و همکاران در سال ۲۰۲۰ پژوهشی با عنوان یک الگوریتم توصیه‌گر فیلترینگ مشارکتی بر اساس رویکرد نرمال‌سازی پیشنهاد داده‌اند. الگوریتم پیشنهادی از دو فاز ارزیابی و طراحی تشکیل شده‌است. در مرحله اول، الگوریتم میانگین امتیاز کاربر را برای هر مورد پیدامی‌کند و تعداد کاربران خرید کننده را در هر مورد شمارش می‌کند. سپس با استفاده از نرم‌افزار min-max تعداد نرمال کاربر در هر مورد و مقیاس میانگین رتبه‌بندی کاربران در یک محدوده معین را مشخص می‌کند. در مرحله دوم، الگوریتم پیشنهادی ماتریس رتبه‌بندی آموزش و آزمایش تقسیم می‌کند و رتبه‌بندی کاربران را پیش‌بینی می‌کند. کارایی الگوریتم پیشنهادی در این پژوهش با ده معیار عملکردی به اثبات رسیده‌است [11].

۳. روش‌شناسی پژوهش

داده‌های این پژوهش مربوط به مشتریان شرکت بیمه ایران می‌باشد که برخی از این مشتریان قبلاً از خدمات بیمه‌ای این شرکت استفاده کرده‌اند و برخی تا به حال از خدمات بیمه‌ای استفاده نکرده‌اند. روش گردآوری داده‌ها به صورت " پرسشنامه " است. بدین صورت که برای دستیابی به یک سری از اطلاعات، به مشتریان حاضر در شرکت بیمه پرسشنامه‌ای ارائه شد و از مشتریان درخواست شد که به سوالات پرسشنامه صادقانه و با دقت پاسخ دهند. همچنین برای شناسایی متغیرهای تاثیرگذار در رفتار پرداختی مشتریان از کمک‌های کارشناس بیمه استفاده شد.

با توجه به فرمول آلفای کرونباخ و سوالات پرسشنامه این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ محاسبه شده‌است. همچنین پرسشنامه از روایی مطلوبی برخوردار است.

داده‌های پژوهش شامل تعدادی رکورد از مشتریان حقیقی بیمه ایران می‌باشد که هر رکورد دارای چند فیلد به عنوان خصیصه^۲ های مشتریان می‌باشد. نوع داده‌های مورد استفاده هم از نوع " عددی " و هم از نوع " اسمی " می‌باشند. جامعه آماری شامل ۵۰۰ مورد از مشتریان حقیقی بیمه ایران در شهر رشت می‌باشند. داده‌های مورد نظر شامل داده‌های آماری مشتریان و داده‌های بانکی است. داده‌های جمعیت آماری مشتریان شامل جنسیت، سن، وضعیت تأهل، تعداد فرزند، مدرک تحصیلی، شغل، میزان درآمد ماهیانه می‌باشد.

داده‌های بیمه‌ای مشتریان در این پژوهش شامل نوع بیمه درخواستی، مدت زمان استفاده از خدمات بیمه‌ای، میزان رضایت از خدمات بیمه می‌باشد. در نهایت نظر کارشناس بیمه در جهت نوع پرداخت و درصد حداقل پرداخت پرسیده شده‌است. پرسشنامه شامل سه بخش سوال است که بخش اول اطلاعات آماری متقاضی دریافت بیمه، بخش دوم اطلاعات بیمه‌ای دریافت کننده بیمه و بخش آخر نظر

تاریخچه رفتار خرید مشتریان، اولویت‌ها و نیازهای مشتریان را پیش‌بینی کند و محصولاتی که با نیازهای مشتریان ارتباط نزدیکی دارد به عنوان توصیه خرید به مشتریان پیشنهاد کند. کاربر نیز می‌تواند با اتکا به این توصیه‌ها محصولاتی که با اولویت‌های آنان در ارتباط هستند، شناخته و تصمیم به خرید بگیرد. از این رو سیستم توصیه‌گر می‌تواند فرد را در شناسایی اقلام مناسب برای نیازها و اولویت‌های خود کمک کند و در حل مشکل سربار بیش از حد اطلاعات و رشد فروش در تجارت الکترونیک کمک کند [6].

سامانه‌های توصیه‌گر، الگوریتم‌های نسبتاً ساده‌ای دارند که مناسب‌ترین و دقیق‌ترین پیشنهادها را با بررسی و کاوش اطلاعات مرتبط کاربران از بانک اطلاعاتی مربوطه، به کاربر ارائه می‌کنند. این سامانه‌ها، با بررسی انتخاب کاربران در گذشته، الگوهایی در داده‌ها پیدا می‌کنند که با توجه به آن الگوی رفتاری، برای هر کاربر توصیه مناسب را نمایش می‌دهند. وجه تمایز سیستم‌های توصیه‌گر و سیستم‌های جستجو این است که اولاً در سیستم توصیه‌گر الزامی برای درخواست صریح از کاربر وجود ندارد و می‌تواند در هر لحظه با رعایت ضوابط فنی و غیرفنی آیت‌ها را به او پیشنهاد داد و ثانیاً یک سیستم توصیه‌گر اصولاً پیشنهادی بودن موارد را به کاربر گوشزد می‌کند تا کاربر بداند که این موارد انتخاب صریح (مثل انتخاب یک زیرشاخه از سایت) و جستجوی صریح (مثل درخواست برای جستجو) نیستند. تاکنون مطالعات متعددی در زمینه سیستم‌های توصیه‌گر و کاربرد آن‌ها توسط محققان داخلی و خارجی انجام شده‌است.

تقی‌زاده (۱۳۹۸) در پژوهشی انواع روش‌های فیلترینگ در سیستم‌های پیشنهاددهنده را بررسی کرده‌است. حجم فراوان و رو به رشد اطلاعات بر روی اینترنت، فرایند تصمیم‌گیری و انتخاب اطلاعات، داده یا کالاهای مورد نیاز را، برای بسیاری از کاربران دشوار کرده‌است. سیستم‌های پیشنهاددهنده، با هدف رفع این چالش به وجود آمده‌اند و تلاش می‌کنند تا از میان حجم عظیم اطلاعات، اطلاعات خاص و مفید را با توجه به علاقه و سلیقه کاربر و تجربیات کاربران گذشته به وی پیشنهاد دهند. برای طراحی سیستم‌های پیشنهاددهنده اصول بسیاری وجود دارد، اما یکی از اصول مهم در طراحی این سیستم‌ها روش فیلترینگ مورد استفاده در آن است. بدین منظور روش‌های مختلفی تا به امروز ارائه شده‌اند. در این پژوهش ضمن دسته‌بندی این روش‌ها، کاربردها و مزایا و معایب هر کدام ارائه شده‌است [8].

خمیسی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی الگوریتم فیلترگذاری مشارکتی در سیستم‌های توصیه‌گر را بررسی کرده‌اند. سیستم‌های شخصی‌سازی وب متفاوتی جهت پیش‌بینی اقلام درخواستی آینده کاربر با بهره‌گیری از کاربرد وب‌کاوی پیشنهاد شده‌است. این پژوهش به بررسی الگوریتم فیلترگذاری مشارکتی در سیستم‌های توصیه‌گر پرداخته‌است [9].

F Pajuelo-Holguera و همکاران در سال ۲۰۲۰ پژوهشی با عنوان پیاده‌سازی سیستم‌های توصیه‌گر برای برنامه‌های فیلترینگ مشارکتی

کارشناس بیمه به اطلاعات دریافتی در مورد متقاضی است که به شرح زیر می باشد:

• اطلاعات آماری

۱. جنسیت
۲. سن
۳. وضعیت تأهل
۴. تعداد فرزند
۵. مدرک تحصیلی
۶. شغل
۷. میزان درآمد ماهیانه
۸. محل سکونت

• اطلاعات بیمه‌ای

۱. نوع بیمه درخواستی
۲. مدت زمان دریافت خدمات بیمه‌ای
۳. روش پرداخت حق بیمه
۴. میزان رضایتمندی از خدمات بیمه‌ای

• کارشناس بیمه

۱. نوع پرداخت
۲. درصد حداقل پرداخت

بعد از جمع آوری داده‌ها لازم است که در یک پایگاه جامع به صورت یکپارچه درآیند. بنابراین پایگاه داده یکپارچه در نرم‌افزار Excel تشکیل شد آماده‌سازی داده‌ها و پیش پردازش داده‌ها شامل بخش‌های مقادیر گم‌شده^۵، کدبندی برچسب‌ها (در یادگیری ماشین، ما معمولاً با مجموعه داده‌هایی سروکار داریم که حاوی چندین برچسب در یک یا چند ستون هستند. این برچسب‌ها می‌توانند به صورت کلمه یا عدد باشند. برای اینکه داده‌ها قابل فهم یا قابل خواندن برای تحلیلگر باشند، داده‌ها اغلب با کلمات برچسب‌گذاری می‌شوند. کدبندی برچسب به تبدیل برچسب‌ها به شکل عددی به منظور تبدیل آن‌ها به فرم قابل خواندن توسط ماشین اشاره دارد. سپس الگوریتم‌های یادگیری ماشین می‌توانند به روشی بهتر تصمیم بگیرند که این برچسب‌ها چگونه باید کار کنند. این یک مرحله پیش پردازش مهم برای مجموعه داده ساختار یافته در یادگیری نظارت شده است. کدبندی برچسب داده‌ها را به شکل قابل خواندن توسط ماشین تبدیل می‌کند، اما یک عدد منحصر به فرد که از ۰ شروع می‌شود، به هر کلاس داده اختصاص می‌دهد)، مقیاس‌بندی ویژگی^۶ و تفکیک مجموعه داده^۷ می‌باشد.

۴. روش پیشنهادی

در این پژوهش، یک سیستم توصیه‌گر مبتنی بر فیلترینگ مشارکتی بر پایه خوشه‌بندی کاربران به روش K-means ارائه شده است. به این صورت که در ابتدا کاربران بر اساس میزان رضایت از خدمات بیمه‌ای و بار دیگر از بین خوشه‌های که بیشترین رضایت از خدمات بیمه‌ای را شامل می‌شود مجدداً بر اساس میزان درآمد ماهانه با الگوریتم k-means خوشه‌بندی می‌شود. دلیل انجام این کار در ابتدا شناسایی کاربرانی

است که بیشترین سطح رضایت از خدمات را دارند و از آنجا که درآمد مهمترین ویژگی در بین ویژگی‌های فردی و اجتماعی مشتریان است، سپس روی مشتریانی که بیشترین درصد رضایت را دارند مجدد خوشه‌بندی به روش k-means صورت می‌گیرد. پس از خوشه‌بندی مشتریان بر اساس میزان رضایت و سپس بر اساس درآمد ماهانه هر یک از خوشه‌ها را تحلیل می‌کنیم و ویژگی‌های مهم و شاخص هر خوشه را نمایش می‌دهیم، با انجام این کار درمی‌یابیم که کدام بیمه‌ها بیشترین خرید را در هر خوشه داشته‌اند. بعد از این مرحله، سه بیمه شاخص و مهم را که در همه خوشه‌ها تکرار شده‌اند یافته و در سیستم توصیه‌گر استفاده می‌کنیم سپس با استفاده از سیستم فیلترینگ مشارکتی و ضریب همبستگی پیرسون مشتریان مشابه را در پایگاه داده اصلی شناسایی می‌کنیم. در پایان انتخاب‌ها بر اساس مشابهت با یکدیگر به کاربر توصیه می‌شوند. روش پیشنهادی به صورت مرحله به مرحله به شرح زیر است:

۱. خوشه‌بندی با روش k-means مشتریان بر اساس میزان رضایت و تشکیل چهار خوشه و در نهایت جداسازی و استفاده از خوشه مشتریان با میزان رضایت عالی (۵).
۲. خوشه‌بندی مجدد آن دسته از مشتریانی که در مرحله قبل جدا سازی شده‌اند و میزان رضایت آن‌ها از دریافت خدمات بیمه‌ای ۵ بوده است، با روش k-means این بار بر اساس درآمد ماهیانه و به ۴ خوشه تقسیم می‌شوند.
۳. تحلیل نظری خوشه‌ها و شناسایی ویژگی‌های شاخص هر خوشه و ارائه توضیحات.
۴. استفاده از تکنیک فیلترینگ مشارکتی برای هر خوشه بر اساس بیمه‌های پر فروش در هر خوشه و شناسایی مشتریان مشابه و ارائه توصیه.
۵. ارزیابی دقت و صحت و پوشش توصیه‌ها
۶. ارائه الگوریتمی برای پیشنهاد خرید بیمه با توجه به نتایج حاصل.

لازم به ذکر است که در این پژوهش داده‌ها به دو دسته آموزشی و آزمایشی تقسیم می‌شوند. نسبت داده‌های آموزشی ۷۰ درصد کل داده‌ها می‌باشد و ۳۰ درصد باقی‌مانده داده‌ها برای تست و آزمایش درستی پاسخگویی الگوریتم پیشنهادی مورد استفاده قرار می‌گیرند. در یک سیستم مبتنی بر فیلتر مشارکتی (CF) فرض می‌شود که اگر دو کاربر منافع مشابهی داشته باشند، پس آن کاربران علاقه مشابهی نسبت به یکدیگر دارند. به طور کلی، یک لیست از کاربران $I = \{I_1, I_2, \dots, I_{|I|}\}$ و یک لیست از اقلام $U = \{U_1, U_2, \dots, U_{|U|}\}$ را در نظر بگیرید.

برای هر کاربر U_i یک لیست m گزینه دارد که برای آن‌ها رتبه‌بندی کرده است. جدول ۱ نمونه‌ای از ماتریس رتبه‌بندی کاربران را نشان می‌دهد. بنابراین، $m \subset I$ باشد (ممکن است که m مجموعه‌ای تهی باشد)، یک کاربر قابل تشخیص $U_A \in U$ ، به نام یک کاربر هدف، که برای

که تاکنون آن را ارزیابی نکرده‌است، چقدر است. با توجه به جدول ۱، یک نمونه از این محاسبه را می‌توان در شکاف موجود برای کاربر U_3 بر روی گزینه‌های I_2 و I_3 و کاربر U_4 برای گزینه I_2 پرکرد. بنابراین، پیش‌بینی مستقل از روش مورد استفاده ساخته می‌شود، به این دلیل که توسط یک میانگین وزنی رتبه‌بندی از همسایگان که ضریب قابل قبولی از شباهت دارد، تولید می‌شود. با توجه به گفته‌های فوق، پیش‌بینی را می‌توان با معادله زیر محاسبه کرد [۱۱]:

$$p_{a,i} = \bar{r}_a + \frac{\sum_{u=1}^h (r_{u,i} - \bar{r}_u) * w_{a,u}}{\sum_{u=1}^h |w_{a,u}|} \quad (1)$$

که در آن h مقدار بهترین هم‌سایه‌ها است و آن در اختیار هر یک از سیستم‌هایی است که از فیلترهای مشترک استفاده می‌کنند [12].

۵. ارزیابی عملکرد

برای مسائل سیستم‌های توصیه‌گر، یک روش بسیار رایج برای ارزیابی عملکرد، اندازه‌گیری دقت آن است.

آن کاربر، هدف فیلتر مشارکتی، پیدا کردن یک گزینه مورد علاقه در توصیه‌های جستجو خاص است. بنابراین، یک لیست از اقلام $m \subset I, n$ وجود خواهد داشت که کاربر هدف نیز به آن گزینه‌ها بیشتر علاقه‌مند است. لیست توصیه‌شده باید از گزینه‌هایی باشد که توسط کاربر هدف به ترتیب کاهش ارزش نمرات پیش‌بینی شده و توسط فیلتر مشارکتی مورد بررسی قرار نگرفته باشند این رابط از الگوریتم‌های فیلتر مشارکتی به‌عنوان "N- توصیه برتر" شناخته شده است [12].

جدول ۱: نمونه‌ای از ماتریس رتبه‌بندی

	Item(I ₁)	Item(I ₂)	Item(I ₃)
User(u ₁)	5.0	3.0	2.5
User(u ₂)	2.0	2.5	5.0
User(u ₃)	2.5	-	-
User(u ₄)	5.0	-	3.0
User(u ₅)	4.0	3.0	2.0

گام دوم از سیستم‌های مبتنی بر CF، انتخاب یک زیر مجموعه از کاربران با شباهت بالاتر است. پس از آن، گام بعدی محاسبه پیش‌بینی است. پیش‌بینی عمل استنتاج مقدار ارزیابی کاربر از یک محصول است

جدول ۲: معیارهای ارزیابی دقت توصیه

شاخص	عملکرد شاخص	توضیحات	فرمول
MAE	میانگین خطای مطلق	هرچه مقدار این معیار در ازای مشتریان کمتر باشد، دقت عملکرد روش فیلتر مشارکتی بیشتر خواهد بود.	$MAE = \frac{1}{N} \sum_{u,i} p_{u,i} - r_{u,i} $
Accuracy	دقت	برابر است با تعداد مواردی که درست پیش‌بینی کردیم	$Accuracy = \left(1 - \frac{MAE}{5}\right) \times 100$
Recall	پوشش	نسبت موارد مناسب که در میان تمام موارد مربوطه واقعی پیدا شده است	$Recall = \frac{Correctly\ recommended\ items}{Total\ useful\ recommended\ item}$
Precision	صحت	نسبت موارد یافت‌شده که مربوط به موارد واقعی هستند	$Precision = \frac{Correctly\ recommended\ items}{Total\ recommended\ items}$
F-measure	پوشش و صحت	برای کمک به ساده‌سازی دو معیار Recall و Precision در یک معیار واحد تعریف شده است.	$F - measure = \frac{2 \times Precision \times Recall}{Precision + Recall}$

که همان متغیر وابسته هستند، فیلدهای مجموع داده را تشکیل می‌دهند. این فیلدها شامل ۱۴ خصیصه از مشتریان و نظر کارشناسان است که در جدول ۳ نشان داده شده است.

۶. پیاده‌سازی مدل پیشنهادی

۶.۱. رکوردهای مجموعه داده

خصیصه‌های مشتریان که همان متغیر مستقل و نظر نهایی کارشناسان

جدول ۳: عناوین موجود در مجموعه داده

وضعیت تأهل	سن	جنسیت	نام فیلد
Marital status	Age	Gender	نام اختصاری
گروه شغلی	تحصیلات	تعداد فرزندان	نام فیلد
Job Category	Education	Dependents	نام اختصاری
مدت زمان استفاده از خدمات بیمه	محل زندگی	حقوق ماهیانه	نام فیلد
Period	Location	Mnth_Income	نام اختصاری
نوع پرداخت مورد نظر کارشناس بیمه	میزان رضایت از خدمات بیمه	روش پرداخت مورد نظر مشتری	نام فیلد
Payment type	Level of satisfaction	payment method	نام اختصاری
بیمه بدنه	بیمه ثالث	درصد حداقل پرداخت طبق نظر کارشناس بیمه	نام فیلد
Hull Insurance	Casualty Insurance	Minimum payment percentage	نام اختصاری
بیمه درمان تکمیلی	بیمه آتش‌سوزی	بیمه عمر	نام فیلد
Major Medical Insurance	Fire insurance	life Insurance	نام اختصاری
بیمه زلزله	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (ساختمانی)	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (غیرساختمانی)	نام فیلد
Earthquake insurance	(construction)	(Non-construction)	نام اختصاری
	بیمه سرقت	بیمه حوادث انفرادی	نام فیلد
	Theft insurance	Individual accident insurance	نام اختصاری

جدول ۴: نام بیمه‌های مورد استفاده در پژوهش

ردیف	نام بیمه
۱	بیمه ثالث
۲	بیمه بدنه
۳	بیمه عمر
۴	بیمه آتش‌سوزی
۵	بیمه درمان تکمیلی
۶	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (غیر ساختمانی)
۷	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (ساختمانی)
۸	بیمه زلزله
۹	بیمه حوادث انفرادی
۱۰	بیمه سرقت

در جدول (۵) بیمه‌های مورد استفاده در دیتاست با شناسه‌های مشخص آمده‌است.

جدول ۵: لیست شناسه‌های مورد استفاده در دیتاست

ردیف	نام بیمه	شناسه بیمه‌ها
۱	بیمه ثالث	Casualty Insurance
۲	بیمه بدنه	Hull Insurance
۳	بیمه عمر	Life Insurance
۴	بیمه آتش‌سوزی	Fire insurance
۵	بیمه درمان تکمیلی	Major Medical Insurance
۶	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (غیر ساختمانی)	(Non-construction)
۷	بیمه کارفرما در قبال کارکنان (ساختمانی)	(construction)
۸	بیمه زلزله	Earthquake insurance
۹	بیمه حوادث انفرادی	Individual accident insurance
۱۰	بیمه سرقت	Theft insurance

۲.۶. پیش‌پردازش داده‌ها

الگوریتم‌های یادگیری ماشین تنها اعداد را درک می‌کنند. در مجموعه داده پژوهش حاضر همان‌گونه که مشاهده شد تعدادی متغیر از نوع اسمی وجود دارد، پس لازم است به متغیر عددی تبدیل شوند. برای این امر از روش کدبندی استفاده می‌کنیم. یعنی برای هر حالت یک خصیصه یک عدد در نظر می‌گیریم که از ۰ شروع می‌شود.

با رسم ماتریس همبستگی می‌توانیم نشان‌دهیم کدام متغیر نسبت به متغیر دیگر همبستگی زیاد یا کم دارد همان‌طور که دیده می‌شود وضعیت خرید بیمه ثالث با خرید بیمه بدنه ارتباط نزدیکی دارد و عدد همبستگی آن‌ها ۰/۶۲ نیز است. همچنین می‌توان به نزدیکی تقریبی ویژگی نوع پرداخت و درصد حداقل پرداخت که عدد همبستگی ۰/۵۳ را نشان می‌دهد نیز اشاره کرد. همچنین گروه شغلی و خرید بیمه کارفرما در قبال کارکنان (ساختمانی) و همی‌نطور گروه شغلی و محل سکونت ضریب همبستگی آن‌ها ۰/۳۶ می‌باشد و همبستگی جزئی دارند. در مقابل بیمه آتش‌سوزی و محل سکونت همبستگی ۰/۲۶- را نشان می‌دهد که بیانگر عدم همبستگی این دو ویژگی است.

۷. پیاده‌سازی مدل پیشنهادی

این پژوهش بر روی ۵۰۰ مشتری از مشتریان شرکت بیمه ایران به شماره نمایندگی ۳۰۶۹ در شهر رشت انجام شده‌است. قابل ذکر است که به دلیل تنوع بالای بیمه‌های موجود در شرکت بیمه ایران تنها از ۱۰ بیمه برتر و پر فروش استفاده شده‌است (جدول ۴).

جدول ۸: ویژگی‌های شاخص مشتریان خوشه اول

متغیر	عدد	درصد
مرد	۱۴۳	۷۸,۱٪
۳۰-۴۰	۶۸	۳۷,۲٪
متاهل	۱۴۰	۷۶,۵٪
یک فرزند	۵۷	۳۱,۱٪
لیسانس	۷۹	۴۳,۲٪
صنعت	۷۲	۳۹,۳٪
شهر	۱۵۹	۸۶,۹٪
ماهانه	۸۴	۴۵,۹٪
اقساط	۱۱۹	۶۵٪
۵۰٪ درصد حداقل پرداخت	۸۲	۴۴,۸٪

ویژگی‌های شاخص در جدول ۸ بیانگر این است که این ویژگی‌ها در این خوشه بیشترین تکرار را داشته اند و بخش زیادی از خوشه اول را افراد با این ویژگی‌ها تشکیل می‌دهند.

جدول ۹: بیمه‌هایی که بیشترین خرید را توسط مشتریان خوشه اول داشته‌اند.

اسامی بیمه‌ها	تعداد	درصد
بیمه ثالث	۱۵۹	۸۶,۹٪
بیمه بدنه	۱۵۶	۸۵,۲٪
بیمه عمر	۹۲	۵۰,۳٪

همان‌طور که دیده می‌شود، بیمه ثالث، بیمه بدنه و بیمه عمر بیشترین خرید را در خوشه اول با مشتریان با درآمد بالای ۱۲ میلیون تومان دارند.

۲,۸. تحلیل خوشه دوم (مشتری با درآمد ۱۰ الی ۱۲ میلیون)

در خوشه دوم ۷۰ مشتری با درآمد ۱۰ الی ۱۲ میلیون تومان است. جدول ۱۰ بیانگر ویژگی‌های شاخص مشتریان با تعداد و درصد آن‌ها است.

جدول ۱۰: ویژگی‌های شاخص مشتریان خوشه دوم

متغیر	عدد	درصد
مرد	۳۹	۵۵,۷٪
۳۰-۴۰	۳۲	۴۷,۷٪
یک فرزند	۲۵	۳۷,۷٪
لیسانس	۳۴	۴۸,۶٪
خدمات	۲۲	۳۱,۴٪
شهر	۴۹	۷۰٪
بالای یک سال	۵۲	۷۴,۳٪
ماهانه	۳۱	۴۴,۳٪
اقساط	۶۵	۹۲,۹٪
۵۰٪ درصد حداقل پرداخت	۳۷	۵۲,۹٪

خوشه‌بندی مشتریان بر اساس میزان رضایت عالی (۵) به روش k-means و تعداد چهار خوشه در جدول (۶) آمده است.

جدول ۶: نتیجه خوشه‌بندی بر اساس میزان رضایت از دریافت خدمات

خوشه‌ها	خوشه ۱	خوشه ۲	خوشه ۳	خوشه ۴
عنوان خوشه	۵	۴	۳	۲
تعداد	۳۲۱	۱۰۶	۶۲	۱۱

با توجه به اطلاعات جدول و خوشه‌بندی به روش k-means بر اساس میزان رضایت مشتریان به چهار خوشه تقسیم شده‌اند. خوشه اول با ۳۲۱ مشتری که میزان رضایت ۵ را از خدمات بیمه دارند، خوشه دوم با ۱۰۶ مشتری که میزان رضایت ۴ را از خدمات بیمه دارند، خوشه شماره ۳ با ۶۲ مشتری که میزان رضایت ۳ را از دریافت خدمات بیمه دارند و خوشه آخر و چهارم با تعداد ۱۱ مشتری که میزان رضایت از خدمات بیمه با امتیاز ۲ را نمایش می‌دهد. برای خوشه‌بندی مجدد مشتریان بر اساس درآمد ماهیانه، مشتریان خوشه اول با میزان رضایت ۵ و تعداد ۳۲۱ نفر را در نظرمی‌گیریم، مجدد این مشتریان را با روش k-means، به چهار خوشه تقسیم می‌کنیم. نتیجه این خوشه‌بندی در جدول ۷ آمده است.

جدول ۷: خوشه‌بندی مشتریان بر اساس درآمد ماهیانه به روش k-means

خوشه‌ها	خوشه ۱	خوشه ۲	خوشه ۳	خوشه ۴
عنوان خوشه	بیشتر از ۱۲ میلیون	بین ۱۰-۱۲ میلیون	بین ۶-۱۰ میلیون	بین ۴-۶ میلیون
تعداد	۱۸۳	۷۰	۴۷	۲۱

طبق اطلاعات جدول ۷ پس از خوشه‌بندی به روش k-means، تعداد ۳۲۱ مشتری در چهار خوشه قرار گرفته‌اند. که از این تعداد ۱۸۳ نفر با حقوق بالای ۱۲ میلیون تومان در ماه در خوشه اول، ۷۰ نفر با حقوق ۱۰ الی ۱۲ میلیون تومان در ماه در خوشه دوم، تعداد ۴۷ نفر با حقوق ۶ الی ۱۰ میلیون تومان در ماه در خوشه سوم و در آخر تعداد ۲۱ مشتری با حقوق ماهیانه ۴ الی ۶ میلیون تومان در خوشه چهارم قرار دارند.

۸. تحلیل خوشه‌ها

۱,۸. تحلیل خوشه اول (مشتری با درآمد بالای ۱۲ میلیون تومان)

در خوشه اول ۱۸۳ مشتری با درآمد بالای ۱۲ میلیون تومان است. جدول ۸ بیانگر ویژگی‌های شاخص مشتریان با تعداد و درصد آن‌ها است.

جدول ۱۳: بیمه‌هایی که بیشترین خرید را توسط مشتریان خوشه سوم داشته‌اند.

اسامی بیمه‌ها	تعداد	درصد
بیمه ثالث	۲۹	۶۰,۴٪
بیمه درمان تکمیلی	۲۴	۵۰٪

همان‌طور که دیده می‌شود، بیمه ثالث و بیمه درمان تکمیلی بیشترین خرید را در خوشه سوم با مشتریان دارای درآمد ۶ الی ۱۰ میلیون تومان دارند.

۴,۸. تحلیل خوشه چهارم (مشتری با درآمد ۴ الی ۶ میلیون)

در خوشه چهارم ۲۱ مشتری با درآمد ۴ الی ۶ میلیون تومان است. جدول ۱۴ بیانگر ویژگی‌های شاخص مشتریان با تعداد و درصد آن‌ها است.

جدول ۱۴: ویژگی‌های شاخص مشتریان خوشه چهارم

ویژگی	تعداد	درصد
زن	۱۷	۸۱٪
۲۰-۳۰	۹	۴۲,۹٪
متاهل	۱۲	۵۷,۱٪
بدون فرزند	۱۰	۴۷,۶٪
دیپلم	۱۰	۴۷,۶٪
خدمات	۱۱	۵۲,۴٪
شهر	۱۳	۶۱,۹٪
یک سال	۸	۳۸,۱٪
ماهانه	۱۱	۵۲,۴٪
اقساط	۲۱	۱۰۰٪
۵۰٪ درصد حداقل پرداخت	۱۲	۵۷,۱٪

ویژگی‌های شاخص در جدول ۱۴ بیانگر آنند که این ویژگی‌ها در این خوشه بیشترین تکرار را داشته‌اند و بخش زیادی از خوشه چهارم را افرادی با این ویژگی‌ها تشکیل می‌دهند.

۵,۸. الگوریتم فیلترینگ مشارکتی

پس از خوشه‌بندی مشتریان ابتدا از نظر میزان رضایت از خدمات بیمه‌ای و سپس درآمد ماهیانه و تحلیل ویژگی‌های هر خوشه، به کمک الگوریتم فیلترینگ مشارکتی مشتریان مشابه در انتخاب بیمه را تشخیص می‌دهیم. برای این کار بیمه‌های ثالث، عمر و درمان تکمیلی که بیشترین خرید را در خوشه‌ها داشته‌اند به عنوان بیمه‌های پرفروش انتخاب می‌کنیم. برای ادامه کار با فیلترینگ مشارکتی به داده‌های اسامی بیمه‌ها و شناسه‌های آن‌ها و داده‌های شناسه مشتری مشتریان و میزان رتبه‌ای که به بیمه‌ها داده‌اند نیاز است. شکل ۱ و ۲ این اطلاعات را نمایش می‌دهد.

ویژگی‌های شاخص در جدول (۱۰) بیانگر این هستند که این ویژگی‌ها در این خوشه بیشترین تکرار را داشته‌اند و بخش زیادی از خوشه دوم را افراد با این ویژگی‌ها تشکیل می‌دهند. جدول ۱۱ بیانگر بیمه‌های شاخص خوشه دوم با تعداد و درصد آن‌هاست.

جدول ۱۱: بیمه‌هایی که بیشترین خرید را توسط مشتریان خوشه دوم داشته‌اند.

اسامی بیمه‌ها	تعداد	درصد
بیمه ثالث	۴۵	۶۴,۳٪
بیمه عمر	۳۵	۵۰٪
بیمه درمان تکمیلی	۴۰	۵۷,۱٪

همان‌طور که دیده می‌شود، بیمه ثالث، بیمه درمان تکمیلی و بیمه عمر بیشترین خرید را در خوشه دوم با مشتریان دارای درآمد ۱۰ الی ۱۲ میلیون تومان دارند.

۳,۸. تحلیل خوشه سوم (مشتری با درآمد ۶ الی ۱۰ میلیون)

در خوشه سوم ۴۷ مشتری با درآمد ۶ الی ۱۰ میلیون تومان است. جدول ۱۲ بیانگر ویژگی‌های شاخص مشتریان با تعداد و درصد آن‌هاست.

جدول ۱۲: ویژگی‌های شاخص مشتریان خوشه سوم

متغیر	تعداد	درصد
زن	۲۴	۵۰٪
۲۰-۳۰	۱۶	۳۳,۳٪
متاهل	۲۷	۵۶,۳٪
بدون فرزند	۱۸	۳۷,۵٪
لیسانس	۲۹	۵۶,۳٪
خدمات	۲۶	۵۴,۲٪
شهر	۴۲	۸۷,۵٪
بالای یک سال	۲۹	۶۰,۴٪
ماهانه	۲۲	۴۵,۸٪
اقساط	۳۵	۷۴,۴٪
۵۰٪ درصد حداقل پرداخت	۱۷	۳۶,۲٪

ویژگی‌های شاخص در جدول ۱۳ نشان می‌دهد که این ویژگی‌ها در این خوشه بیشترین تکرار را داشته‌اند و بخش زیادی از خوشه سوم را افراد با این ویژگی‌ها تشکیل می‌دهند.

	title	rating
0	Casualty Insurance	5
1	life Insurance	5
2	Major Medical Insurance	5

شکل ۴: شناسه بیمه، نام بیمه و رتبه مشتری به هر بیمه

حالا مجموعه مشتریانی که این سه بیمه را انتخاب کرده‌اند و امتیازهای متفاوتی به آن‌ها داده‌اند، می‌یابیم، زیرا هدف اصلی انتخاب‌های مشابه در زمینه بیمه است. در شکل ۴ و ۵ خروجی را می‌بینیم.

```
[(12,
  userId insuranceId rating
  30      12           1     4
  32      12           3     5
  33      12           5     4),
(15,
  userId insuranceId rating
  38      15           1     4
  40      15           3     4
  41      15           5     5),
(18,
  userId insuranceId rating
  48      18           1     3
  50      18           3     5
  52      18           5     5)]
```

شکل ۵: مجموعه مشتریانی که سه بیمه مشابه را انتخاب کرده‌اند

در مرحله بعد، همه مشتری‌ها با مشتری مشخص شده خود مقایسه شد و مشابه‌ترین مشتری پیدا شد. از طریق ضریب همبستگی پیرسون متوجه می‌شویم که هر مشتری چقدر به ورودی شباهت دارد. برای اندازه‌گیری قدرت ارتباط خطی بین دو متغیر استفاده می‌شود. شکل ۶ شبیه‌ترین مشتریان به مشتری ورودی را با محاسبه میزان شباهت به روش ضریب همبستگی پیرسون نمایش می‌دهد.

similarityIndex	userId
51	449
60	32
76	96
70	67
68	62
...	...
94	164
95	175
96	177
62	43
87	133

100 rows × 2 columns

شکل ۶: محاسبه شباهت مشتریان به مشتری ورودی با ضریب

همبستگی پیرسون

insuranceld	title
0	1 Casualty Insurance
1	2 Hull Insurance
2	3 life Insurance
3	4 Fire insurance
4	5 Major Medical Insurance
5	6 (Non-construction)
6	7 (construction)
7	8 Earthquake insurance
8	9 Individual accident insurance
9	10 Theft insurance

شکل ۱: اسامی بیمه‌ها و شناسه‌های مربوط

userId	insuranceld	rating
0	1	5
1	1	5
2	1	5
3	1	5
4	2	5
...
1256	497	5
1257	498	5
1258	498	4
1259	499	5
1260	500	5

1261 rows × 3 columns

شکل ۲: اسامی مشتریان و نوع بیمه‌های انتخابی و رتبه اعطا شده به هر بیمه

حال با استفاده از قطعه کدی که در شکل ۲ نمایش داده شده است، ویژگی‌های مشتری ورودی را به سیستم می‌دهیم که به ترتیب بیمه‌های ثالث با امتیاز ۵، بیمه عمر با امتیاز ۴ و بیمه درمان تکمیلی با امتیاز ۳ را انتخاب کرده است.

```
userInput = [
  {'title': 'Casualty Insurance', 'rating':5},
  {'title': 'life Insurance', 'rating':5},
  {'title': 'Major Medical Insurance', 'rating':5},
]
inputInsurance = pd.DataFrame(userInput)
inputInsurance
```

شکل ۳: بیمه‌های منتخب مشتری اصلی و امتیاز مشتری به هر بیمه

خروجی این قطعه کد به علاوه دریافت اطلاعات نام بیمه، شناسه بیمه و رتبه‌ای است که مشتری به آن داده است (شکل ۳).

insuranceld	weighted average recommendation score	insuranceld
6	5.000	6
8	5.000	8
1	4.800	1
2	4.375	2
4	4.250	4

شکل ۹: محاسبه میانگین وزن‌ها برای پیدا کردن بهترین توصیه

با توجه به خروجی مرحله قبل و شکل‌های بالا مشاهده می‌شود که بیمه‌ها با شناسه ۶ و ۸ در بالاترین خانه‌های جدول با امتیاز ۵ قرار دارند. پس دو بیمه‌ای که می‌توان به مشتری اصلی توصیه کرد بیمه ۶ و ۸ یعنی بیمه زلزله و بیمه کارفرما در قبال کارکنان (غیرساختمانی) است. شکل ۱۰ توصیه‌ها را با توجه به این توضیحات نشان می‌دهد.

insuranceld	title
5	6 (Non-construction)
7	8 Earthquake insurance

فصلنامه سامانه‌های برداشتی و ارتباطی چندرسانه‌ای هوشمند- سال چهارم، شماره ۵ سوم، پیاپی شماره ۱۳، پاییز ۱۴۰۲

شکل ۱۰: ارائه توصیه بیمه به مشتری ورودی

در نهایت با به نتیجه رسیدن سیستم توصیه‌گر در این پژوهش برای کاربر ورودی هر خوشه نیز می‌توان بیمه‌هایی که کاربران مشابه دیگر انتخاب کرده‌اند را پیشنهاد داد. نتیجه کار در جدول ۱۵ آمده است. شکل ۱۲ نیز فرایند الگوریتم پیشنهادی را به خوبی نشان می‌دهد. توضیحات به شرح زیر است:

- خوشه‌بندی با روش k-means مشتریان بر اساس میزان رضایت و تشکیل چهار خوشه و در نهایت جداسازی و استفاده از خوشه مشتریان با میزان رضایت عالی ۵.
- خوشه بندی مجدد آن دسته از مشتریانی که در مرحله قبل جدا سازی شده‌اند و میزان رضایت آن‌ها از دریافت خدمات بیمه‌ای ۵ بوده است، با روش k-means این بار بر اساس درآمد ماهیانه به ۴ خوشه تقسیم می‌شوند.
- اگر حقوق کاربر جدید بالای ۱۲ میلیون تومان باشد، بیمه درمان و بیمه آتش‌سوزی را به کاربر پیشنهاد می‌دهیم.
- اگر حقوق کاربر جدید بین ۱۰ الی ۱۲ میلیون تومان باشد، بیمه بدنه را پیشنهاد می‌دهیم.
- اگر حقوق کاربر جدید بین ۶ الی ۱۰ میلیون تومان باشد، بیمه بدنه و بیمه عمر را پیشنهاد می‌دهیم.
- اگر حقوق کاربر جدید بین ۴ الی ۶ میلیون تومان باشد، بیمه آتش‌سوزی را به کاربر پیشنهاد می‌دهیم.

با توجه به اطلاعات شکل ۶ برای مثال مشتری شماره ۴۴۹ با میزان شباهت ۱ بیشترین شباهت را به مشتری ورودی و مشتری شماره ۱۳۳ بی شباهت‌ترین مشتری به مشتری ورودی از نظر انتخاب بیمه و رتبه دادن به بیمه‌ها است. برای تشخیص اینکه مشتری ورودی چه امتیازی ممکن بود به بیمه‌های دیگری که مشتریان مشابه انتخاب کرده‌اند بدهد، وزن رتبه‌دهی توسط مشتری ورودی را با فرمول زیر محاسبه می‌کنیم.

$$\text{weighted Rating} = \text{similarity Index} * \text{rating} \quad (2)$$

فرمول توضیح می‌دهد که وزن رتبه احتمالی مشتری اصلی برابر است با میزان شباهت مشتری مشابه با مشتری ورودی در رتبه‌ای که مشتری مشابه به بیمه داده است. خروجی کار در شکل ۷ آمده است.

similarityIndex	userId	insuranceld	rating	weightedRating	
0	1.0	449	1	5	5.0
1	1.0	449	2	4	4.0
2	1.0	449	3	4	4.0
3	1.0	449	5	3	3.0
4	1.0	32	1	5	5.0

شکل ۷: محاسبه میزان رتبه احتمالی (وزن) مشتری ورودی به بیمه‌های مورد انتخاب مشتریان مشابه

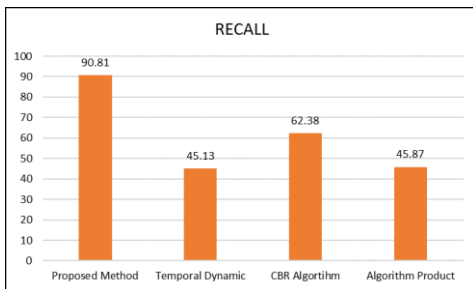
در مرحله بعدی کار برای تشخیص و پیش‌بینی بهتر دیگر بیمه‌های منتخب مشتری اصلی جمع میزان شباهت‌های کل بیمه‌ها و جمع میزان وزن‌های رتبه‌دهی احتمالی توسط مشتری اصلی و سپس میانگین بیشترین وزن رتبه‌دهی احتمالی توسط مشتری اصلی را محاسبه و بیشترین آن‌ها را انتخاب می‌کنیم. خروجی در شکل ۷ و ۸ آمده است.

insuranceld	sum_similarityIndex	sum_weightedRating
1	10.0	48.0
2	8.0	35.0
3	2.0	7.0
4	4.0	17.0
5	9.0	32.0
6	2.0	10.0
8	1.0	5.0
10	2.0	8.0

شکل ۸: محاسبه جمع شباهت‌ها و جمع وزن‌ها

جدول ۱۵: ارائه پیشنهاد خرید بیمه به هر خوشه

ردیف	ویژگی خوشه	بیمه های طرفدار	بیمه پیشنهادی
۱	درآمد بالای ۱۲ میلیون تومان	بیمه ثالث، بیمه بدنه، بیمه عمر	بیمه درمان و بیمه آتش سوزی
۲	درآمد ۱۰ الی ۱۲ میلیون تومان	بیمه ثالث، بیمه عمر، بیمه درمان تکمیلی	بیمه بدنه
۳	درآمد ۶ الی ۱۰ میلیون تومان	بیمه ثالث، بیمه درمان تکمیلی	بیمه بدنه، بیمه عمر
۴	درآمد ۴ الی ۶ میلیون تومان	بیمه عمر، بیمه درمان تکمیلی	بیمه آتش سوزی

معیار Recall برای ۴ مشتری است که بیشترین شباهت را دارند و نشان-دهنده نسبت توصیه های دقیق به کل توصیه های ارائه شده به مشتریان مشابه است. دقت کل روش پیشنهادی از میانگین دقت کسب شده برای هر مشتری به دست آمده است.

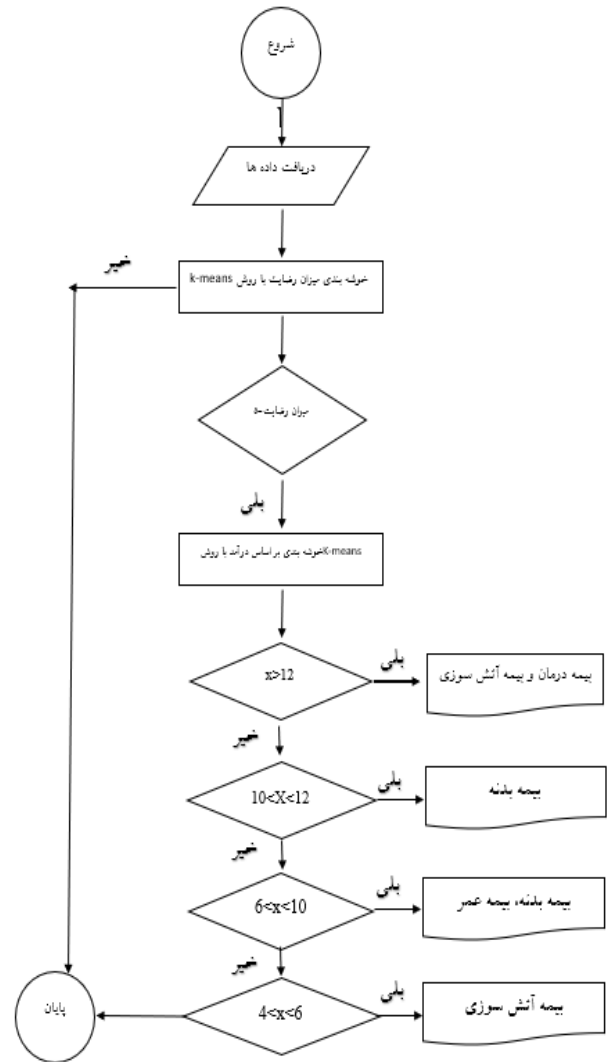
جدول ۱۶: معیار Recall برای همه مشتریان

#	449	181	219	455	Total Recall
#	449	181	219	455	90.81
avg	89.05	88.94	93.85	91.40	90.81
#	449	181	219	455	89.98
avg	88.29	88.04	93.10	90.52	89.98
#	449	181	219	455	87.13
avg	84.89	84.65	91.3	87.70	87.13

طبق جدول ۱۶، مقدار کل Recall روش پیشنهادی به ازای بیمه های مشترک بین کاربران مشابه ۹۰/۸۱٪ می باشد. مقدار کل Precision روش پیشنهادی به ازای بیمه های مشترک بین کاربران مشابه ۸۹/۹۸٪ می باشد. همچنین مقدار کل معیار F-measure روش پیشنهادی به ازای بیمه های مشترک مشتریان مشابه ۸۷/۱۳٪ است.

۹. مقایسه روش پیشنهادی با الگوریتم ها و روش های دیگر

به منظور اعتبار سنجی روش پیشنهادی، در این بخش به مقایسه آن با دیگر الگوریتم ها خواهیم پرداخت. با توجه به اینکه روش پیشنهادی از روش فیلتر مشارکتی توصیه بیمه بر اساس خوشه بندی است آن را از نظر معیارهای دقت توصیه با دیگر الگوریتم ها مقایسه خواهیم کرد. در شکل ۴-۲۶ مقایسه روش پیشنهادی با دیگر الگوریتم ها در این حوزه از نظر دقت توصیه هایی که به درستی ارائه شده اند، آمده است. از آنجا که در این پژوهش توصیه صحیح به صورت نسبت بیمه هایی است که بین کاربران مشابه بوده و بالاترین امتیاز را گرفته است، پس می توان این مقدار را به عنوان معیار مورد استفاده Recall معرفی کرد. بیمه های مشترک بین دو کاربر مشابه به منزله توصیه مفیدی است که از سوی

شکل ۱۲: الگوریتم

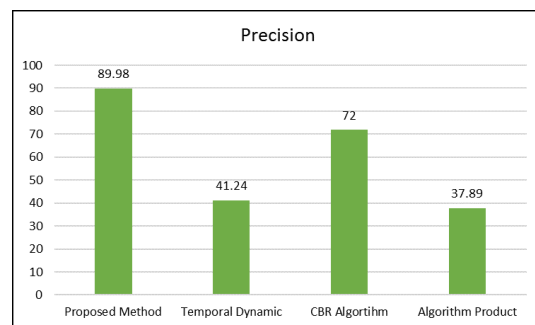
۹.۸. ارزیابی عملکرد روش پیشنهادی بر اساس توصیه بیمه

در ارزیابی عملکرد در روش پیشنهادی بر اساس توصیه بیمه، توصیه صحیح به صورت نسبت بیمه هایی است که به صورت مشترک بین مشتریان مشابه بررسی شده و بالاترین امتیاز را گرفته است. بیمه ها مشترک بین دو مشتری مشابه به منزله توصیه ای است که از سوی یک مشتری به مشتری مشابه صورت گرفته و به صورت قطعی مورد قبول واقع شده و خریداری شده است. البته

یک مشتری به مشتری مشابه صورت گرفته و به صورت قطعی مورد قبول واقع شده و خریداری شده است. نمودار ۱ مقایسه روش پیشنهادی با روش‌های متفاوت دیگری [13,14,15] که در نمودار ذکر شده است را از نظر معیار Recall نشان می‌دهد.

نمودار ۱: مقایسه روش پیشنهادی با روش‌های دیگر از نظر معیار Recall

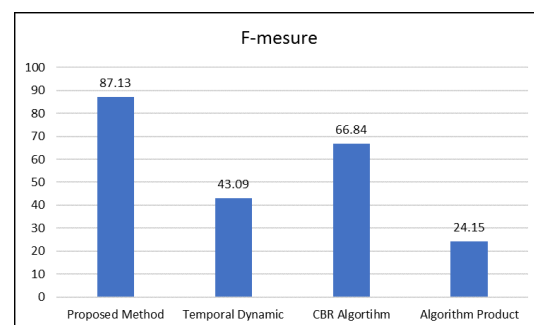
همان‌طور که در نمودار بالا نشان داده شده است، روش پیشنهادی در مقایسه با سایر روش‌های ذکر شده از نظر معیار Recall نتیجه بهتری را نشان می‌دهد. نتیجه بهتر در معیار Recall نشان‌دهنده دقت بالای سیستم توصیه‌گر پیشنهادی در ارائه توصیه به کاربران مشابه است. همچنین نمودار ۲ مقایسه روش پیشنهادی با روش‌های دیگر را از نظر

معیار Precision نشان می‌دهد.

نمودار ۲: مقایسه روش پیشنهادی با روش‌های دیگر از نظر معیار Precision

همچنین با توجه به نمودار ۲ روش پیشنهادی در مقایسه از نظر معیار Precision نتیجه بهتری را نشان می‌دهد. علاوه بر این نمودار ۳ مقایسه روش پیشنهادی با تفاوت در روش نتیجه‌گیری را از نظر معیار F-measure نشان می‌دهد.

نمودار ۳: مقایسه روش پیشنهادی با الگوریتم‌های دیگر از نظر معیار F-measure

۱۰. نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر ارائه الگوریتمی برای گروه‌بندی انواع محصولات بیمه و کاربران در سیستم توصیه‌گر بیمه با خوشه‌بندی مبتنی بر فیلتر

مشارکتی ارزیابی عملکرد آن بر اساس توصیه بیمه می‌باشد. فاز شنا سازی مشتریان برای ارتقا و مدیریت تقاضای مشتری و همچنین کسب دانش سازمانی در خصوص مشتریان حال حاضر بیمه ایران با انجام داده‌کاوی در داده‌های مشتریان این بانک با اجرای خوشه‌بندی به روش K-means و فیلترینگ مشارکتی صورت گرفته و اهمیت متغیرها به عنوان الگو در داده‌ها تلقی می‌شود. بیمه‌ها و مؤسسه‌های خدمات بیمه ارائه می‌دهند، با استفاده از این الگوها و سرعت بالای پاسخگویی الگوریتم می‌تواند با سرعت بالاتر و دقت بیشتر در رابطه با شایستگی مشتریان خود برای ارائه خدمات بیمه تصمیم‌گیری کند. بنابراین پاسخ سوال مثبت می‌باشد.

فیلترینگ مشارکتی از تکنیک‌های سیستم‌های توصیه‌گر است که در دنیای اقتصاد به‌ویژه در بخش بازاریابی و ارائه خدمات و محصولات از آن استفاده می‌شود. با استفاده از این تکنیک توانستیم میزان شباهت مشتریان و خدمات بیمه‌ای که خریداری می‌کنند را بررسی کنیم که منجر به بهبود شناخت مشتریان و نوع خدمات بیمه‌ای که استفاده می‌کنند، شد. با دقت بالایی که این تکنیک در اختیار می‌گذارد، مشتریان مشابه به خوبی شناسایی شده و باعث ارائه خدمات بیمه‌ای بهتر از سوی شرکت بیمه‌ای شده و در نتیجه کاهش ضرر در صنعت بیمه و افزایش سود می‌شود.

ویژگی‌های میزان رضایت، درآمد ماهانه مهم‌ترین عناصر در بررسی شباهت مشتریان جهت دریافت خدمات بیمه می‌باشد. مدل حاصل شده می‌تواند ابزاری در بهبود ارائه خدمات بیمه به‌خصوص در فاز شناخت مشتریان باشد.

در این پژوهش تنها فیلترینگ مشارکتی مورد بررسی و پیاده‌سازی قرار گرفت. با وجود این می‌توان از الگوریتم‌های دیگر سیستم‌های توصیه‌گر به شنا سازی مشتریان مشابه پرداخت. همچنین استفاده از روش‌های ترکیبی هوش مصنوعی برای سنجش شباهت مشتریان و مقایسه آن‌ها پیشنهاد می‌شود.

References

- [1] J. Neidhardt, T. Kuflik and W. Wörndl, "Special section on recommender systems in tourism," Information Technology & Tourism, vol. 19, no. 1, pp. 83-85, 2018
- [2] T.N. Nguyen and F. Ricci, "A chat-based group recommender system for tourism," Information Technology & Tourism, vol. 18, no. 1, pp. 5-28, 2018.
- [3] Bazargani, Mehdi, & Homayunpour, Zainab. (2019). Presenting a new method to discover the nearest neighbor in recommender systems based on collaborative filtering. Intelligent Multimedia Communication and Processing Systems, 1(1), 55-64.
- [4] Manteghipour, Mahnaz, & Rahimkhani, Parisa. (1401). Designing a hybrid model for classification of imbalanced data in the field of Casualty Insurance. Intelligent multimedia processing and communication systems, 3(2), 1-9.
- [5] M. Jalili, S. Ahmadian, M. Izadi, P. Moradi and M. Salehi, "Evaluating collaborative filtering recommender algorithms: a survey," IEEE access, vol. 6, pp. 74003-74024, 2018.

- applications”, *Microprocessors and Microsystems*, vol. 73, p. 102997, 2020.
- [12] S.K. Panda, S. K. Bhoi and M. Singh, “A collaborative filtering recommendation algorithm based on normalization approach”, *Journal of Ambient Intelligence and Humanized Computing*, vol. 11, no. 11, pp. 4643-4665, 2020.
- [13] Yao, S., Halpern, Y., Thain, N., Wang, X., Lee, K., Prost, F., ... & Beutel, A. (2021). Measuring recommender system effects with simulated users. *arXiv preprint arXiv:2101.04526*.
- [14] Teixeira, B., Martinho, D., Novais, P., Corchado, J., & Marreiros, G. (2022, August). Diabetic-Friendly Multi-agent Recommendation System for Restaurants Based on Social Media Sentiment Analysis and Multi-criteria Decision Making. In *EPIA Conference on Artificial Intelligence* (pp. 361-373). Cham: Springer International Publishing.
- [15] Cui, Y. (2021). Intelligent recommendation system based on mathematical modeling in personalized data mining. *Mathematical Problems in Engineering*, 2021, 1-11.
- [6] W.S. Lin, N. Cassaigne and T.C. Huan, “A framework of online shopping support for information recommendations,” *Expert Systems with Applications*, vol. 37, no. 10, pp. 6874-6884, 2010.
- [7] L. Zhang, J. Zhu and Q. Liu, “A meta-analysis of mobile commerce adoption and the moderating effect of culture”, *Computers in human behavior*, vol. 28, no. 5, pp. 1902-1911, 2012.
- [8] A. Salah, N. Rogovschi and M. Nadif, “A dynamic collaborative filtering system via a weighted clustering approach”, *Neurocomputing*, vol. 175, pp. 206-215, 2016.
- [9] M. Taghizadeh, “A review of filtering methods in recommender systems”, 6th National Conference on Computer Science and Engineering and Information Technology, 859097, 2018. [Persian].
- [10] M. Khamisi, S. Samiri, “Review and comparison of collaborative filtering algorithm in recommender systems”, *International Conference on Science, Engineering, Technology and Technological Businesses*, 903155, 2018. [Persian].
- [11] F. Pajuelo-Holguera, J.A. Gómez-Pulido, F. Ortega and J.M. Granado-Criado, “Recommender system implementations for embedded collaborative filtering

پی‌نوشت

¹ Recommendation System

² Feature

³ Numeric

⁴ Nominal

⁵ Missing Values

⁶ Feature Scaling

⁷ Splitting the Dataset